

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **RACIO, s. r. o.**, se sídlem Národních hrdinů 22b, Břeclav, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčkova 502/42, Brno, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 15, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2015, čj. SZPI/AB789-49/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 2. 2018, čj. 29 A 2/2016-68,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyni byla dne 1. 4. 2015 uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za to, že jako provozovatelka potravinářského podniku uváděla do oběhu potravinu škodlivou pro zdraví určité skupiny spotřebitelů – rýžovo-kukuřičné Raciolky s příchutí čedaru, u nichž byl překročen povolený obsah lepku, ačkoli byly nabízeny jako bezlepkové. Ústřední inspektorát žalované potvrdil dne 30. 10. 2015 rozhodnutí vydané v prvním stupni a zamítl odvolání žalobkyně.

[2] Žalobu, kterou žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované, krajský soud zamítl.

II. Kasační stížnost a replika žalobkyně, vyjádření žalované

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, neboť jej považuje za nezákonný a nepřezkoumatelný. Krajský soud nijak nereagoval na judikaturu, již se stěžovatelka dovolávala.

[4] Stěžovatelka nadále postrádá vysvětlení, co ještě měla – kromě pravidelných a častých kontrol vstupní suroviny – udělat, aby naplnila liberační důvody podle § 17i odst. 1 zákona o potravinách. Nesdělila-li jí to žalovaná, měl jí to sdělit soud. Odmítá-li to i soud učinit z obavy, aby do budoucna nevytvořil jakési standardní důvody liberace, postrádá jeho rozhodnutí faktický judikaturní význam a nepůsobí pro stěžovatelku ani preventivně do budoucna. Krajský soud uznal, že stěžovatelčin systém kontroly byl na vysoké úrovni, ale stejně to podle něj nestačilo. Tím prakticky popřel možnost liberace a zavedl absolutní objektivní odpovědnost za následek.

[5] Nebylo vysvětleno, proč bylo uvedení na trh dvou odlišných šarží potravin (Raciolak ze stejné suroviny a se stejnou příchutí) považováno za dva odlišné skutky. Podle stěžovatelky mohlo jít o pokračující delikt a je na NSS, aby vymezil výklad tohoto pojmu, neboť dosud chybí judikatura k novému zákonu č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Krajský soud uzavřel, že u správních deliktů není možné zkoumat záměr (a tedy ani jednotný záměr, jímž se vyznačují pokračující delikty); není ale jasné, co tedy mělo být stěžovatelčím záměrem při uvedení výrobků na trh. Krom toho je tato pasáž rozsudku nelogická. Stěžovatelčím záměrem bylo vyrábět na stejných strojích z prověřené suroviny typově stejný výrobek. Pokud se žalovaná domnívala, že záměr ve vztahu k oběma kontrolovaným šaržím byl rozdílný, měla vysvětlit, v čem rozdílnost záměrů spatřuje.

[6] Krajský soud dále nesprávně vyložil stanovisko žalované k výši sankce v případě, že by šlo o pokračující delikt: stanovisko neznělo tak, že by výše sankce byla stejná. NSS by měl provést úvahu o tom, která právní úprava je pro pachatele výhodnější „*při rozhodování podle druhu skutku*“. Podle stěžovatelky je pro pachatele příznivější právní úprava, která výslovně upravuje institut pokračujícího přestupku, než úprava starší, která institut nevymezovala a za jejíž účinnosti si musela judikatura pomáhat analogií se zásadami trestního řízení.

[7] Krajský soud neodpověděl na žalobní námitku, podle níž jedna z laboratorních zkoušek vyšla pozitivně. Podle stěžovatelky ale může jít jak o chybu, tak o projev skutečnosti, že lepek byl skutečně pouze v malém ložisku a kontaminována byla jen část výrobků. Potrestáním stěžovatelky tak byla porušena zásada *in dubio pro reo*. Stěžovatelka trvá na tom, že měl být zpracován znalecký posudek k otázce, zda byly její výrobky nebezpečnou potravinou, která mohla způsobit celiakům zdravotní potíže.

[8] Krajský soud vyložil pravidlo obsažené v čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení Komise (ES) 41/2009, o složení a označování potravin vhodných pro osoby s nesnášenlivostí lepku, nesprávně, ve stěžovatelčin neprospěch, neboť nepřiznal význam nadpisu článku: ten se týká potravin „vhodných“, v odst. 1 se pak (i pro celiaky) stanoví maximální hranice 100 mg/kg lepku v potravinách prodávaných pod označením „s velmi nízkým obsahem lepku“, kdežto až v odst. 2 se stanoví maximální hranice 20 mg/kg lepku v potravině (pouze pro potraviny prodávané s označením „bez lepku“). Potraviny s obsahem lepku mezi 20 mg a 100 mg/kg tak nemohou být „nebezpečné“, jinak byl čl. 3 odst. 1 nařízení neměl smysl. Ostatně žalovaná nechala posoudit vzorky stěžovatelčiných potravin až několik měsíců po jejich odběru, což nesvědčí o jejich nebezpečnosti. Rozdíl mezi „nevhodnou“ a „nebezpečnou“ potravinou je zásadní, protože u nebezpečné potraviny není možná liberace.

[9] Žalovaná se podrobně vyjádřila ke všem kasačním námitkám. Zdůraznila, že jejím úkolem není určovat, jak konkrétně má stěžovatelka postupovat při výrobě potravin. Kasační stížnost by podle ní měla být zamítnuta.

pokračování

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Rozsudek krajského soudu není podle NSS nepřezkoumatelný. Krajský soud se řádně vypořádal se všemi žalobními námitkami, ostatně stěžovatelka přináší v kasační stížnosti ke všem sporným otázkám věcnou protiargumentaci, což by nebylo možné, kdyby byl rozsudek nepřezkoumatelný.

[12] Nepřezkoumatelnost jistě nespočívá v tom, že krajský soud se výslovně nevyjádřil ke každému z judikátů, který stěžovatelka citovala v některém ze svých podání v žalobním řízení. Je třeba připomenout, že pouhý odkaz na judikát – ať už ve formě spisové značky, nebo v podobě přímé citace čítající několik odstavců – nemůže nahradit žalobní námitku (či tvrzený kasační důvod). Stěžovatelka také necitovala judikáty, aby jimi nahradila žalobní body, ale používala je k ilustraci či argumentační podpoře svých tvrzení. Na tato tvrzení reagoval krajský soud dostatečně a podle přesvědčení NSS i správně.

[13] Skutková podstata deliktu, jímž byla stěžovatelka shledána vinným, je obsažena v § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích (dále jen „zákon o potravinách“):

Provozovatel potravinářského podniku, který uvádí potraviny na trh, se dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost dodržet požadavky na bezpečnost potravin stanovenou přímo použitelnými předpisy Evropských společenství upravujícími požadavky na potraviny.

Toto pravidlo odkazuje na čl. 14 odst. 1, 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 178/2002, upravujícího požadavky na bezpečnost potravin. Podle těchto ustanovení nesmí být potravina *uvedena na trh, není-li bezpečná*. Potravina se *nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za škodlivou pro zdraví*.

[14] Stěžovatelka se dovolává § 17i odst. 1 zákona o potravinách, podle nějž *právní osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila*. NSS však souhlasí se žalovanou i krajským soudem v tom, že podmínky pro liberaci tu nebyly dány. Rozhodující orgány nepodsouvaly stěžovatelce, že by snad na celou záležitost reagovala jen lakonickým konstatováním, podle nějž nemůže zaručit nezávadnost vstupních surovin. I krajský soud si byl vědom podrobného vyjádření popisujícího systém kontroly vstupních surovin i hotových potravin, které stěžovatelka poskytla orgánu prvního stupně (viz str. 11 jeho rozhodnutí) a které rekapitulovala i v bodě II/2 své kasační stížnosti. Ačkoli správní orgán prvního stupně původně pojal podezření, že se stěžovatelka dopustila i deliktu podle § 17 odst. 2 písm. b) zákona o potravinách spočívajícího v tom, že v systému HACCP (systém analýzy rizika při výrobě potravin) dostatečně neidentifikovala všechna rizika, řízení o tomto deliktu bylo zastaveno.

[15] To, že stěžovatelka neporušila postupy podle systému HACCP, ale ještě neznamená, že se nemohla dopustit deliktu podle § 17 odst. 2 písm. a) nebo že by jí pouhý fakt dodržování postupů podle HCPP musel nutně zprostit odpovědnosti za takový delikt. Ve správním řízení bylo zjištěno, že stěžovatelka prováděla kontroly na lepek pravidelně a často a za vynaložení značných nákladů, nevyplývalo z něj však, že by takto bylo kontrolováno každé balení kukuřičných pelet, z nichž se Raciolky vyrábějí. Krom toho stěžovatelka podotkla, že tento druh surovin není možné homogenizovat, aby se tak dala ověřit případná závadnost balení jako celku.

Sama stěžovatelka nakonec výrobu ukončila, protože nenašla dodavatele, který by jí byl schopen zaručit bezpečnou kvalitu výchozí suroviny. (Přitom u jiných surovin to podle všeho problém není: z veřejně dostupných zdrojů je patrné, že stěžovatelka nadále vyrábí bezpečné Raciolky a jiné potraviny, v nichž je ovšem hlavní surovinou rýže).

[16] V tom spočívá slabina stěžovatelčiny argumentace. Ta vybízí správní orgán (či krajský soud) k tomu, aby stěžovatelce sdělili, jak má za těchto okolností bezpečně vyrábět Raciolky z kukuřičných pelet. Dost možná, že to nelze. Toto podnikatelské rozhodnutí ale nemůže za stěžovatelku přijmout nikdo jiný. Hodlala-li stěžovatelka obohatit svůj sortiment právě o bezpečné potraviny z kukuřičných pelet, vzala tím na sebe i odpovědnost za vysokou setrvalou kvalitu všech vstupních surovin a též riziko, že se jí to nepodaří.

[17] Krajský soud se podle NSS dostatečně vyjádřil i k tomu, proč bylo uvedení na trh dvou odlišných šarží potravin (Raciolky ze stejné suroviny a se stejnou příchutí) považováno za dva odlišné skutky, a nikoli za pokračující delikt. Jeho argumentaci je ale v tomto bodě třeba opravit. Krajský soud citoval rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007, čj. 8 As 17/2007-135, č. 1338/2007 Sb. NSS, s touto právní větou: „*Trestnost správních deliktů se řídí obdobnými principy jako trestnost trestných činů. Je proto např. vyloučen souběh správních deliktů tam, kde se jedná o pokračující, hromadný nebo trvajících delikt, pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu a krajní nouze je stavem vylučujícím protiprávnost jednání naplňujícího formální znaky deliktu.*“ Dále vymezil zákonnou i doktrinální charakteristiku pokračujících deliktů (přestupků); zejména zdůraznil, že musí být dán jednotný záměr. Odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu, podle níž je pokračování vyloučeno u nedbalostního trestného činu, a z toho dovodil, že tím spíše nelze zkoumat jednotný záměr ani u správních deliktů, u nichž zákon stanoví objektivní odpovědnost.

[18] Tato úvaha není správná a stěžovatelka právem poukazuje na to, že citace rozsudku NSS a právě zmíněný závěr krajského soudu si protirečí (mají-li podle právní věty existovat vedle pokračujících trestných činů i pokračující delikty, musí být v takovém případě možné zkoumat jednotný záměr stojící za takovými delikty).

[19] Zavinění je nutně třeba pro to, aby mohla nastat subjektivní odpovědnost (přesně řečeno, zavinění je povinným znakem subjektivní stránky deliktu). Objektivní odpovědnost se odlišuje od subjektivní odpovědnosti tím, že se u ní *nezkoumá* zavinění – to znamená, že zavinění (tj. vnitřní psychický vztah jednatelkeho ke způsobenému následku) přitomno být může i nemusí, ale v praxi se tato otázka neřeší, protože odpovědnost je navázána na škodlivý následek (takovým následkem je u ohrožovacích deliktů, kam patří i stěžovatelčiny delikt, pouhé způsobení ohrožení). I mezi správními delikty (přestupky), které jsou založeny na objektivní odpovědnosti, budou takové, které byly způsobeny jednáním vědomým a úmyslným; jednáním vědomým a srozuměným s následkem; jednáním vědomým, u nějž pachatel neuvážil následek; a jednáním nevědomým, jehož pachatel ale měl vědět, k čemu povede. Kromě těchto čtyř skupin, které odpovídají úmyslu přímému a nepřímému a nedbalosti vědomé a nevědomé, mohou nastat v režimu objektivní odpovědnosti i situace, v nichž pachatel nevěděl a vědět nemohl, k čemu povede jeho jednání, přesto se mu odpovědnost přičítá.

[20] Jednotný záměr jistě bude možné zkoumat u takových protiprávních jednání, která jejich pachatel činil vědomě a úmyslně, nebo aspoň vědomě a při srozumění s následkem. Jednání, za něž byla potrestána stěžovatelka, však vzniklo bez jejího vědomého přičinění – opomenutím dodržet důsledně požadavky na bezpečnost potravin. U takového jednání tak nebylo možno zkoumat jednotný záměr, a z povahy věci tak nemohlo jít o pokračující delikt. Stěžovatelčiny úvahy o tom, že přece jednotný záměr měla, totiž vyrábět na stejných strojích z prověřené

pokračování

surovinu typově stejný výrobek, jsou pomýlené: u pokračujících deliktů se totiž zkoumá záměr jednat protiprávně, nikoli záměr dodržet všechny předpisy.

[21] Je-li z povahy věci vyloučeno uvažovat o pokračujícím deliktu, neobstojí ani námitka, podle níž se měl použít pro stěžovatelku příznivější zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který už tento institut upravuje. Není ani jasné, co si stěžovatelka od této námitky slibuje: obecně je z hlediska účastníkovra právního postavení lhostejné, jestli soud užije určitou zásadu proto, že ji judikaturně stvořil a dlouhodobě ji pokládá za správnou, nebo proto, že je výslovně upravena v zákoně (§ 7 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich).

[22] Nepřesnost, které se dopustil krajský soud, ale nemá žádný vliv na zákonnost jeho rozsudku. Podstatou stěžovatelčiny žalobní námitky totiž byla obava, že pokud správní orgán nekvalifikoval její delikt jako pokračující, nýbrž jako dva samostatné skutky, uložil jí v důsledku toho vyšší pokutu.

[23] Tuto obavu NSS nesdílí. Není spor o to, že na trh byly uvedeny dvě šarže Raciolek. Ať už to bylo hodnoceno jako dva samostatné skutky, nebo by to – hypoteticky, podle stěžovatelčiny představ o pokračujícím deliktu – bylo považováno za dva dílčí útoky, nezměnilo by to nic na hodnocení závažnosti, způsobu, okolností a následků takového jednání podle § 17i odst. 2 zákona o potravinách. Toto hodnocení bylo ze strany žalované důkladné a bralo v úvahu jak stěžovatelčin pečlivý přístup a neprokázaný škodlivý následek, tak skutečnost, že se jednalo o dvě šarže, tj. přes 20 tisíc výrobků. Tvzení, že žalovaná by mohla uložit stěžovatelce za dva delikty vyšší pokutu (v duchu rozsudku NSS ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Afs 9/2008-328, č. 1767/2009 Sb. NSS), pokud by si takový postup odůvodnila, je spekulativní.

[24] Krajský soud se podrobně věnoval i okolnostem, za nichž byly ve vzorcích naměřeny vyšší než přípustné hodnoty lepku. Nejprve žalovaná odebrala z každé ze šarží jeden vzorek, žádný ze vzorků nevyhověl. Poté, co stěžovatelka předložila výsledky měření u vzorku jedné ze šarží, které byly podlimitní, byl z každé ze šarží vytvořen nový vzorek. Každý z těchto dvou vzorků byl rozdělen na tři části, které byly současně otestovány ve vlastní laboratoři žalované, v laboratoři zvolené stěžovatelkou a ještě ve třetí akreditované laboratoři. Všechny tyto šest měření zhodnotilo obsah lepku jako nevyhovující. Je tedy logický závěr, že podlimitní výsledek, který stál na počátku těchto ztrojených měření, byl pravděpodobně důsledkem chybného vyhodnocení.

[25] I kdyby však zrovna ten vzorek, který laboratoř vyhodnotila jako nezávadný, skutečně kontaminaci unikl, nelze přistoupit na stěžovatelčinu úvahu, podle níž mohlo být lepem kontaminováno jen malé ložisko, a stěžovatelka tedy měla být potrestána mírněji. Stěžovatelka je zde nekonzistentní: na jedné straně požaduje, aby se nepřihlíželo k tomu, že závadné byly *dvě* různé šarže, a ráda by posuzovala tyto výrobky jako jedno velké množství pocházející ze stejných vstupních surovin. Na druhé straně ale v nynější námitce v podstatě chce, aby se správní orgán zabýval závadností *každého* jednotlivého balení a podle počtu kusů, které budou závadné, pak odstupňoval výši pokuty. Takový postup není prakticky možný a v režimu objektivní odpovědnosti za bezpečnost potravin uváděných na trh není ani právně přípustný. To, že byla vstupní surovina v nějaké míře kontaminována lepem, je nepopiratelné. Kontaminace suroviny, která je dodávána v pytlích a používána při velkovýrobě potravin, s sebou nese riziko (nikoli nutnost), že závadná pak bude každá takto vyrobená potravina. Byla-li kontaminace opakovaně zjištěna v náhodných vzorcích, potvrzuje to závěr, že stěžovatelka svou povinnost porušila.

[26] NSS nesouhlasí ani s argumentací, podle níž měl být zpracován znalecký posudek hodnotící míru nebezpečnosti závadných Raciolk. Podle čl. 3 odst. 2 nařízení 41/2009 lze na potravinách uvádět výraz „bez lepku“ *pouze tehdy, pokud obsah lepku v potravine ve stavu, v němž je prodávána konečnému spotřebiteli, činí nejvýše 20 mg/kg*. Naproti tomu výraz „velmi nízký obsah lepku“ se použije při označování výrobků, které obsahují nanejvýš 100 mg lepku/kg. Stěžovatelka poukazuje na to, že faktická nebezpečnost konkrétního výrobku záleží také na míře, v níž lepek v něm obsažený překročil povolenou hranici, protože každý z celiaků má vůči lepku jinou citlivost a zjevně ani celiakům nemusejí být zapovězeny potraviny s obsahem lepku mezi 20 a 100 mg/kg. Tato tvrzení jsou pravdivá a nijak překvapivá – vždyť i preambule nařízení 41/2009 ve svém bodě 6 uvádí:

Různé osoby s nesnášenlivostí lepku mohou snášet různé malé množství lepku ve vymezeném rozsahu. Aby spotřebitelé na trhu našli potraviny odpovídající jejich potřebám a citlivosti, měla by existovat nabídka výrobků s různě nízkým obsahem lepku v tomto vymezeném rozsahu. Je však důležité, aby jednotlivé výrobky byly řádně označeny, čímž se současně s pomocí informačních kampaní podporovaných členskými státy zajistí jejich správné užití osobami s nesnášenlivostí lepku.

[27] Žádného znaleckého zkoumání ale není třeba, protože stěžovatelka sama se rozhodla vyrábět Raciolky „bez lepku“ (nikoli jen „s velmi nízkým obsahem lepku“), a proto byla povinna dodržet limit lepku 20 mg/kg. Cokoliv nad tímto limitem činí potravinu závadnou pro ty spotřebitele, kteří právem očekávají obsah lepku pod 20 mg/kg, a je už pak lhostejné, zda by taková potravina mohla být případně kvalifikována jako potravina „s velmi nízkým obsahem lepku“ (a mohl by ji tedy bez následků sníst tu a tam i celiak, kterému to zrovna zdravotní stav dovolí), nebo zda byl v potravine překročen i mírnější limit 100 mg lepku/kg, a potravina by tedy byla pro celiaky za jakýchkoli okolností nevhodná (potenciálně škodlivá).

[28] Konečně stěžovatelka polemizuje s obsahem pojmů „vhodná“, „nevhodná“ a „nebezpečná“ potravina; ani zde jí NSS nedal za pravdu. Stěžovatelka argumentuje především nadpisem článku 3 nařízení 41/2009, z něž podle ní plyne, že pro celiaky jsou vhodné jak potraviny s obsahem lepku 20 mg/kg, tak i ty s obsahem do 100 mg/kg, a tak ani potraviny splňující tento druhý mírnější limit nemohou být pro celiaky nebezpečné (*pozn. soudu: zatímco ve druhé z kontrolovaných šarží přesáhl zjištěný obsah lepku 100 mg/kg, v první šarži se pohyboval těsně pod hranicí 100 mg/kg*).

[29] Je pravda, že celé nařízení 41/2009 má ve svém názvu slovo „vhodný“ (*o složení a označování potravin vhodných pro osoby s nesnášenlivostí lepku*). V české verzi se pak toto slovo vyskytuje i v nadpisu článku 3 (*Složení a označování potravin vhodných pro osoby s nesnášenlivostí lepku*), to je ale spíše náhodná okolnost: ve francouzské verzi se článek týká složení a označování potravin určených celiakům (*Composition et étiquetage des denrées alimentaires destinées aux personnes souffrant d'une intolérance au gluten*), v anglické verzi jde zkrátka o potraviny pro celiaky (*Composition and labelling of foodstuffs for people intolerant to gluten*).

[30] Stěžovatelka se snaží doložit, že potraviny s obsahem mezi 20 a 100 mg lepku/kg nejsou „nebezpečné“, neboť i je mohou celiakové jíst, a nejde tak o potraviny *škodlivé pro zdraví* ve smyslu čl. 14 bodu 2 písm. a) nařízení 178/2002. Opět je ale třeba říci: nikdo netvrdí, že by i osoby trpící nesnášenlivostí lepku nemohly (některé z nich, někdy, podle situace) jíst potraviny s pouze sníženým (*velmi nízkým*) obsahem lepku. Problém je v tom, že bezpečnou potravinou pro celiaky je jen taková, jejímž složením si mohou být jisti – tedy jejíž složení odpovídá tomu, co se prohlašuje na obalu.

pokračování

[31] Podle čl. 14 odst. 3 nařízení 178/2002 se při rozhodování o tom, zda potravinu je, nebo není *bezpečná*, berou v úvahu *a) obvyklé podmínky použití potraviny spotřebitelem (...) a b) informace poskytnuté spotřebiteli, včetně informací na štítku (...) o tom, jak zamezit škodlivým účinkům určité potraviny na zdraví*. Podle čl. 14 odst. 4 písm. c) se při rozhodování o tom, zda je potravinu *škodlivá pro zdraví*, bere v úvahu *zvláštní zdravotní citlivost určité skupiny spotřebitelů, jeli potravinu pro tuto skupinu spotřebitelů určena*. Soud ve vztahu k této otázce považuje pojmy „nikoli vhodná“, „nikoli bezpečná“ a „škodlivá pro zdraví“ za synonyma, tedy co do jejich právních důsledků pro stěžovatelčinu objektivní odpovědnost. Pro konkrétního nemocného trpícího nesnášenlivostí lepku může být nevhodná (nikoli bezpečná, škodlivá) i potravinu, kterou konzumuje v důvěře, že neobsahuje žádný (prakticky žádný) lepek, ovšem která ve skutečnosti má „jen“ *velmi nízký* obsah lepku. Stěžovatelka používá pojem *nebezpečná* způsobem, který vyvolává představu akutního ohrožení (v kasační stížnosti se mluví o „*vážných zdravotních potížích a ohrožení života*“); v terminologii českých i evropských předpisů se však mluví méně expresivně o potravinách, které *nejsou bezpečné* a které se takovými stávají pouze pro svou potenciální škodlivost pro zvláště citlivého konzumenta – v souladu se zásadou předběžné opatrnosti, která vedla i k formulaci čl. 14 nařízení 178/2002. Stěžovatelčiny Raciolky tedy nebyly (nemusely být) pro celiaky zdravotně nezávadné, a žalovaná tak nemohla upustit od uložení pokuty podle § 17i odst. 6 zákona o potravinách.

IV. Závěr a náklady řízení

[32] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalované nevznikly náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. července 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu